

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatali
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Nepontitónak: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., Egy negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és ülsőtűrkün.

A Termés és a munkás.

Országszerte megfeszített erővel folyik a termények learatása, Mosi már megállapítható, hogy Magyarország ez idejéig termése mérsékelt közepes, a tavalyinál mennyiségileg kisebb. De minőségileg jobb és ez, ha nem is egészen, de mindenesetre nagy részben kiegyenlíti a különbséget a tavalyi és idei termés között.

Eltekintve azoktól a vidékektől, melyeket a múlt heti rettenetes vihar sújtott, Magyarország gazdalközönségének nem lesz komoly oka arra, hogy az idén zugolódjon az ellen, amit földje termelt. Aki földjét jól megdolgozta, annak nem marad el a jutalma. A termények árai — legalább a budapesti terményfőzsde hivatalos árfolyamai szerint nem rosszak, a kellendőség sem áll egyelőre mögötte a tavalyinak és a harmadévének, dacára annak, hogy malmainkra egyelőre bénítólag hatott az őrlési forgalom megszüntetése. Tartunk tőle, hogy az idei ősszel sok szenvedélyes szó fog esni úgy a parlamentben, mint az életben és a sajtóban az őrlési forgalom eltörlése foly-

tán a malmokra nézve beállott kedvezőtlen helyzetéről. Mert tény, hogy ha a malmok üzemének és forgalmának ma tapasztalható stagnálása még sokáig tart, Magyarország egyik büszkesége, a malomipar olyan válságba kerül, melynek közgazdasági életünkre nézve igen káros következményei lehetnek.

Nem tudjuk, hogy az aratás befejeztével a malmok milyen magatartást fognak tanusítani, nem fogják — e az őrlési forgalom megszüntetésére való tekintettel vásárlásaikat a minimumra redukálni? Oszintén szólván, egyedül ettől az egy rossz eshetőségtől féljük Magyarországot természetének jó eredményét. De reméljük, sőt kívárujuk, hogy az a kormány, mely jónak látta az őrlési forgalmat megszüntetni, gondoskodni fog arról, hogy ez által a gazda ne károsodjék, annál is inkább, mert hisz annak idején azt hangoztatták, hogy az őrlési forgalmat eltörlő törvény a gazda érdekeinek védelmezésére készül.

A kormánynak ebben a főrekvésében segítségére vannak azok a jelentések, melyeket konzulaink küldenek be külföldi állomáshelyeikről. E jelen-

tések szerint világszerte részben gyenge, részben a közepesnél aluli termés várható, nemcsak mennyiség, de minőség dolgában is. Ez a körülmény mindenesetre igen kedvező hatással lesz Magyarországon úgy a termények keresletére, mint az árak alakulására nézve. Ha van valami, ami a malmok esetleges rosszakaratu magatartását ellensúlyozhatja, az csakis a külföldi gyenge termés lehet.

Legyenek tehát gazdáink, midőn eladásra kerül a sor, körültekintők és óvatosak. Olvassák szorgalmasan a lapok közgazdasági rovatait, azokban most nem csépelnek üres szalmát, egy kis kalkulálással mindenki kiszámíthatja, hogy az ő vidékén mennyit adhat a gabonáért a kereskedő és ebből az árból aztán ne engedjen egy fillért sem. A vidék intelligenciája most igazi jótéteménnyel szolgálhat a föld egyszerű népének, ha felvilágosítja a piac helyzetéről és megmagyarázza neki, hogy mennyit ér a gabonája most és mit érhet el vele, ha vár az eladással.

A béke szelleme leng az aranykálással ékes rónaságok fölött. Seh-

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA.

Elkésétt trubadur.

Kitárnám lelkemet előtted,
Ha tudnám, hogy megértenél.
Elmondanám forró szívemnek
Zajongó lelkem mit beszél.
Elmondanám, hogy a mit érzek,
Azt nem mindenki érezi,
Hogy lelkem álmát szívem vágyát
A tömeg fel nem érheti.

Te olyan vagy, mint a többi leány,
Talán jobb, mint a többiek,
De a közös bilincs két össze
Az éggel s a földdel tégedet.
En ezt a bilincset elszakítom,
Ott járok ég és föld között
Igaz barátság glóriája,
Reng a kietlen ut fölött;

Mernél ez utamon követni?
Eltépnéd e a láncokat?
Soha. Ezért ne tud meg többé,
Hogy a lelkemből mi fakad.
Pedig ha elmondanám néked,
S mit mondtam, megértenéd,
Oly boldogak lennénk mi ketten.
Minőket nem látott az ég.

Szerettelek. Szívemnek lángja
Csoda, hogy el nem égetett.
Hosszu idő mult el azóta,
En őrzöm még emlékedet.
De más ember lettem azóta,
Más lett a lant, a dal, a hur,
Te vagy a büszke vár-kisasszony,
En az elkésétt trubadur.

Lantos.

Szilágyi Lajos felolvasása Baján július 14-ikén.

A Z. és V. eredeti tárczája.
(Vége.)

Az ajtó kinyitása után szemügyre vehettem utáirsaimat. Két házaspár volt, leg-alább is én azoknak itéltem őket. Mindkét asszony esinos, fiatal hölgy volt, a mellett ülnök szöke haja és világoskék selyembluza, a kupé tulsó felén ülnök fekete haja és piros bluza volt. A férfiak a rendes típushoz tartoztak. Mindkettő jól beretvált arcú, telfelsőlt bajszu, se nem szép, se nem csunya alak volt. A szöke asszonyka férje szivarozott, a másik nem.

Vonaton, utazás közben könnyen megindul a beszélgetés. Igaz ugyan, hogy a hölgy utasok kissé yanakodnak s mint Jókai mondja egyik kezükkel a zsebükön, a másikat a szívükön tartják folyton, hogy hiánya

feljebb! — 14 méter — póstabér- és vámmentesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” blouzek és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 krt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

10
frt
50
krtól HENNEBERG G. selyemgyáros Zürichben.
Cs. és kir. udvari szállító.

Mennyasszonyi-selyem-ruha

nan nem jött hír arról, hogy az aratásra szerződött munkások zavart okoztak volna. Rendesen állottak munkába mindenfelé és fennakadás nélkül tesznek eleget vállalt köteleységüknek. Megnyugtató jelenség, hogy a szocializmus az arató munkásokat sehol nem készítette arra, hogy a munkaadó földbirtokossal szemben ellenséges álláspontot foglaljanak el. Mert bárhogyan tagadják is takargassák is hivatalosan, tény az, hogy van szocializmus a magyar parasztság között és terjed napról napra lassan-lassan feltűnés és külső emociók nélkül. A szocialista agitátorok az alföldön most már nem Budapestről kerülnek ki, hanem a nép gyermekei közül valók ők egytől egyig, ismerik a viszonyokat, lelkeket s a tükös óhaját minden egyes embernek, akit a szocializmusnak meg akarnak nyerni. Sokkal hálásabban tolytatják az aknamunkát a gatyás apostolok, mint a nadrágos agitátorok. Okosabbak is, mint ezek. Nem izgatnak, hanem tobozognak.

Ne higgye tehát sem a hatóság, sem a földbirtokos, hogy elvette a szocializmus tanait az a munkás, aki most békésen pengeti azt a kaszát, amelylyel harmadéve nekiment a csendőrszuronyok. Szocialista az most is, tán inkább mint valaha, elvbarátainak száma nő, miként az áradat. De ennek ellenében kiábrándult a harmadévi vad álmokból, belátta, hogy erőszakkal csak önönmagáná: árthat és hogy az intéző körök jóindulata nélkül nem mehet semmire. A külföldi munkások mintájára most szervekedik a magyar parasztszocialista, s vele született helyes érzékénél fogva ebből a szervezkedésből kizárta a pesti szocialistákat s szakított a nemzetköziség elvével. S ami a fő: békeben él.

A békés szocialista pedig semmiféle államnak és társadalomnak nem ártott mienknek sem fog ártani, ha

hatóságaink nem lesznek elfogultak és türelmetlenek, s parasztaink józan eszűk és ezt a földet lángolóan szerető szívük után indulnak.

Erdsősi Dezső.

A cseléd-törvény*)

Irta: borzódi és katymári Latinovits Frigyes.

Hogy tovább folytassam a közgazdasági kérdések megvitatását, kénytelen vagyok az azokkal kapcsolatos viszonyban lévő »cseléd-állapotok«-at felszámolni.

Most, midőn a »cseléd-törvények« revíziójával foglalkozik majd a törvényhozás, legalkalmasabbnak vélem, az e tekintetbeni szerény véleményemet közölni, már csak azért is, mert polgári és társadalmi köteleiséget vélek teljesíteni akkor, amidőn az általános »cseléd-mizeriák«-nak egy oly »cucc«-t vált kérdését kifejtetem, mely kérdések okvetlen belenyúlnak a gazdasági érdekekbe, sőt mondhatni, irányítják azokat. — Első sorban is legszükségesebb kérdés, amely megoldásra vár, azon szerződési és szegődési viszony, a minék előbbinje, a házi és bér gazdasági, utóbbi a szorosabban vett házi és inkább belső cselédek, és gazdájuk, illetve munkaadójuk között áll fenn.

Az ugynevezett ipari gazdaságoknál lévő munkaadó s munkát szolgáltató egyének közötti szerződéses viszonyt, miután az egy majdnem külön szabályzat alatt áll, behatóbban nem fejtegetem, mert ez utóbbi inkább a városi autonómiajogok közé csoportosítván, az a mezőgazdasági és házi cselédeknek, gazdájukkal vagy munkaadójukkal szembeni szerződése és szerződési viszonyára csak közvetve hatnak és hathatnak.

Nekünk gazdáknak a termelés léven, hogy úgy mondjam, a szakhiva-

*) A Felső-Bácska 4-ik számából.

tásunk és foglalkozásunk, életkérdés-gazdasági cselédjeinek és közöttünk lévő viszony.

Kölcsönösen egymásra vagyunk utalva olyannyira, hogy majdnem családi jellegű ez állapot. Igen ám! csakhogy a mai túlhumanistikus irány e tekintetben majdnem hogy meglazítja eme családjellegű állapotot, egyoldalulag kedvezvén a cselédnek. A gazda, a munkaadó az, aki a »pater-familia« kötelezettségével van lekötve cselédje irányában, kell hogy jogokkal is bírjon, ugyancsak mint pater-familia.

Mert hiszen a kölcsönösség fogalma: »a jog és kötelezettség« körvonalozása.

Csakhogy a cselédnek manapság majdnem csak »jogai és kötelezései« vannak; a melyek, különösen, a városi-házi-cselédnek már »mandatire« fungálnak; holott, kötelezettségeik csak alárendelt szerepük. Most ez a folyton szabados gyülekezésség, sztrájkolási szabadság — fegyveres hatalom védelme mellett, stb. mi egyéb mint:

»Mandatire« presszió gyakorlás, a már túlsok jog mellé még egyéb jog kicsikarása végett!

Ezzel szemben hol a gazda, a munkaadó joga?!

Kötelezettségei majdnem számtalanok és napról-napra fokozódnak, anélkül, hogy ezekkel szemben aequivalenter szaporodnának jogai is?

Már pedig a kötelezettségei a gazdának, terhek, és pedig aránytalanul nagy terhek, mely terhek folyton szaporodván, csakis a gazda, a munkaadó nyakába szakadnak, és így a gazdai élet drágulását idézik elő, a nélkül, hogy »bénéie« szaporodnának.

Vagyis a jövedelem marad a régi, a teher meg nő. — Tehát nem arányos a jogok és kötelezettségek megosztása a gazda és cselédje között.

Másod sorban: Pártfogásomba veszem a gazdák és munkaadók ügyét,

vagy fogyatéka ne legyen egyiknek is, — de vizont a kupénak külön illemszabályzata van, a mely sokban modernebb és szabadabb felfogást tanusít, mint a te salonok illemtana.

Vagy vajjon melyik uriaszony rendezné kis kezítükörbe nézve a haját, a ruháját a salonokban, holott ez a kupében mindennapos dolog, sőt nem egyszer a fiatal ember utitársak szemelátára kikerül a kezításkoról a rizporos dobozka is.

Ez a szabadabb szellem hatotta át az én kupémban levőket is.

— Lássá uram, szólt felém fordulva, a mellettem ülő szőke asszonyka, milyen egoista ez az egész világ. Mi, hogy saját kényelmünkről gondoskodjunk ki tudja hányat kényeszerítettünk másik tulszofolt szakaszba szállni, ahol azok heringmódra összeszorítva kénytelenek tölteni az utat.

— Nagysád nem ítél helyesen, válaszoltam. Mi nem az egoizmus, hanem a jog alapján állunk. A mi jegyünk, melyet megváltottunk feljogosít arra, hogy ezt a kényelmet igénybe vegyük, s ha mások nem voltak oly szerencsések, hanem tízével, húszával vannak összeszorítva egy-egy fülkében, az nem

a mi hibánk. A mi azonban nem zárja ki azért, tettem hozzá, hogy a világ ne legyen egoista. Sőt én azt hiszem is, hogy az, lehet sőt valószínű hogy mi is azok vagyunk. Csak hogy ez az eset nem példa rá.

— Ugyvan, felelt az én szőke szomszédnóm. Nagyon rossz ez a világ.

— De édesem, szólt most a mellette ülő férje, mért vagy máma ilyen pesszimista hangulatban

— Ah, eszembe jutott valami. Egy történet, a mely mutatja, hogy milyen rossz, milyen egoista az egész emberiség felelte neki a nő.

A kalauz lépelt be szakaszunkba. Elvette s megnézte jegyeinket.

— Mind Bajára mennek? kérdezte s be sem várva az igenlő választ udvarias köszönettel távozott.

A beállott csendet, melyet a vonat egyhangú zúgása töltött be, a másik, a barnahajú a szőnyka szakította meg.

— Ön olyan rossznak tartja a világot? asszonyom, fordult asszőkehajú felé.

— Igen, olyan rossznak.

— Lám, én pedig jónak tartom, melyet tudnak még magasabb eszmék, nemezebb érzelmek lelkesíteni.

— Hisz akkor ön valóságos idealista, kiáltott fel szőke szomszédnóm!

— S nem szégyenlem hogy az vagyok, válaszolt a barna s miközben férje hátravetve magát az ülés támláján, újságot vett elő, folytatta: gyermekkorom óta idealista vagyok, s még nem voltam abban a helyzetben soha, hogy idealista elveim és nézeteim csalódást hoztak volna részemre.

— Valóban ritka szerencse, nagyságos asszonyom, szoltam közbe, nagyon kevesen dicsekedhetnek ilyesmivel!

— Lánykoromban sokat színevettek érte, sokan csufoltak, hogy mily idealista voltam, s én még eddig mindig felleltem mindenben az ideált.

— Mindenben? kérde a szomszédnóm.

— Igen. Mint lány környezetemben, mint asszony az uróban, mondotta a barnahajú menyecske, gyengéd pillantást vetve férjére, ki egész beletemetkezve az újságjába úgy látszott, nem is figyel a mi társalgásunkra.

A mellettem ülő asszony észrevelte ezt a gyengéd pillantást és szép hajlású szemöldöle alól valami villám cikázott elő, miközben kedvetlen hangon szólt:

mert a jelenlegi laza cseléd-törvények vége is elkedvtelenkedés lesz a részük-ről.

Mi lenne akkor, ha teszem, a gazdak is sztrájkolnának?! Itt is, ott is sztrájkolás? Úgy ugyan bajos volna a társadalmi existenciája! — Pedig, hogy ily irányu a mozgalom, mutatja a nagy- és általában közép, birtoku-gazdáink között feltűnő azon állapot, hogy fáznak a házilag viendő gazdalkodástól.

De a városi — társadalmi — életben is mutatkozik ez az állapot.

Igen sok urali családot tudok, a hol ki van mondvá az, hogy jövőre nem lesz háztartás, hanem élnék... fogadóból! — Már pedig ez nem egészeség, nem normális állapot?

No, de ezek az eshetőségek csak: nagyjában körvonalozása azon molesztálóknak, melyeknek minden gazda, munkaadó és urnő ki van téve, a nélkül, hogy méltó satisfactiót kaphatna!

Hol vannak az egyéb, a modern — élet — utánzásai — mániái által, az elvi — vágyak kielégítésére, irányuló követelése a modern cselédeknek?!

Nem-e fordul elő az ez eset. akár-hányszor, hogy az urnő, a ki, hogy szabaleánya, szakácsnéja, de sőt szolgálója (a modern felfogás szerint: «konyhai-kisegítő — tisztogató — leányzó — kisasszony?») örökös, önkénye és alig korlátozható felmondásából, és az avval járó költséges cselédhez és kellemetlenségeit kikerülhesse.

Látjuk elég szomoruan és tapasztaljuk a naponkint megújuló «miseriák»-ból, a fegyházak túltömöttségéből a javító-intézetek elégtelenségéből, a lelelenczházak szaporodásából, a cseléd-ispótlályok szaporításából, a cseléd-öngyilkosságok ijesztő módon való elharapodásából, mind mind ezekből azt, hogy a jelenlegi cseléd-törvényeink lazák. Az értelmi fejlettséghez képest cseléd-törvényeink tulságosan sokat engednek

nekik; mint akár a gyermeknek az éles kés, okjelejen romlásokra vezet.

Es azután mind ama fennebb említett intézetek, kinek a terhére állítanak fel?

Az adó-fizető gazdak és munkaadók rovására!

Es aztán a modern cseléd-féle nagyon jól tudja azt, hogy őt gazdájának altartani kell, betegségében ápolgatni kell, kénye kedve szerinti felmondását tűrni kell; gorombaságait zsebre-vágni kell stb. stb.

Mert azt is nagyon jól tudja a modern cseléd, hogy kicsit önérzetes gazdája vagy urnője kinem teszi magát annak, még akkor sem, ha cselédje a fennebb említett gorombaságokat rajta elköveti és hogy a rendőrségnél vagy szolgabírósnál meghurcoltassa, vagy esetleg neve a jelentési lajstromban legyen; inkább tűr, sőt esetleg békit.

Sok és számtalan a példa, melyet fel lehetne sorolni e tekintetben, méltányosnak gondoltam, az egyszer, a gazda, a munkaadó, és az urnő álláspontját a cseléddel szemben megvilágítani, már csak azért is, hogy a létrejövő cseléd-törvények megvitalásánál ne csak a cseléd, hanem a gazda érdekei is szem előtt tartassanak és az ugyis örökké fennálló; mottó: «belum non habentium contra habentes» érdesége, a mennyire a méltányosság megkivánja, elsimíttassék.

Most ott a teljes emberileg képzelhető társadalmi rend, a hol a jog és kötelezettség a kölcsönös és méltányos helyes arányban van. fölosztva.

Es azt hiszem, minden gazda, illetve munkaadó szívesen adózna és rója le «humanisztikus» tartozását, ha tudja azt, hogy a jogai és méltán követelhető gazdai álláspontja és szükséges tekintélye a törvény által kellőleg védve van.

Méltóztassék csak tisztelt törvényhozó uraim e tekintetben a gazdákat

és gazdaasszonyokat mint szakegyéneket véleményre végelt megkérdezni! Ok, akik napról-napra és közvetlen érintkezésben állanak cselédjeikkel, legjobban tudják megjelölni azon hiányokat, a melyeket a jelenlegi cseléd-törvényekben a gazda, munkaadó és cselédjeik közötti viszonyok illetőleg mindkét fél jogai és kötelezettségeinek kellő figyelembe vételével, pótolni és illetve új szabályrendeletekkel javítani kell!

Hirek.

* **Apponyi és Szilágyi.** Gróf Apponyi Albert augusztus hó végén megjelenik Jászberényben választói között s beszámoló beszéd alakjában nyilatkozik a politikai helyzetről. Gróf Apponyi Albert ezen beszámolója elé országos nagy érdeklődéssel tekintenek annál is inkább, mert tőle, az egyik legilletékesebb vezérpolitikustól várnak a nemzeti párttal egyesült szabalelvipárt belételere vonatkozó oly nyilatkozatokat, melyek minden kétséget kizárnak affelől, hogy az ősszel megkezdendő parlamenti időszakban az ország javára szolgáló békés együttműködés biztosítva van. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Szilágyi Dezső beszámolóját is, melyet — értesülések szerint — szept. hó elején mond el pozsonyi választói előtt és amelyben — Ausztriában folyamatban levő politikai eseményekre való tekintettel — bővebben fog foglalkozni a közjogi kérdésekkel. Meg kell még említenünk, hogy Ugron Gábor, a nevről elnevezett függetlenségi és 48-as párt vezére, augusztusban tartja meg Szilágyi-Somlyón beszámolóját, melyben meg fog emlékezni arról a méltatlan hajszáról, melyet Bánffy vezetése alatt politikai ellenfelei indítottak ellene, de amelyből mégis ő került ki győztesen.

* **Személyi hír.** Lobkovitz Rudolf herceg es. és kir. tábornagya és hadtestparancnok hétfőn este városunkba érkezett és kedden a 23-ik es. és kir. gyalogezred zombori zászlóalja felett szemlét tartott. A hadtestparancnok városunkból szerdán reggel a gyorsvonattal Szabkára utazott.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Török Miklós zombori kir. járásbi-

Őn szerencsés asszonyom, de éntőlem azt a bennemrejlő kis idealizmust is elragadja az a történet, mely szünetlenül eszembe jut.

— Milyen történet, kérdezte a férje.

— Egy barátóm története, kezdte az asszony. Meglehető banális történet. Egy leány s egy fiatalember szeretlek egymást. A leány zivér könnyen meghódította a férfit, ki előtt nem volt ismeretlen a hódítások ezer eszköze, ezer fortélyja. Ez az első fele a történetnek.

Kis pauzát tartott, mindnyájan figyelünk szavaira, csak a barna hölgy férje látszott egészen elmerülni az újságjában. Nem kerülte el azonban figyelmemet az a komorredő, mely az olvasó férfi homlokán megjelent.

— A második fele a történetnek még rövidebb, folytatta az asszony. Sőt talán még mindennapibb. A leány szülői az anyagi bukás szélére jutottak, a fiatalember természetesen menekült, felhasználta valami kibúvót és letűnt a láthatárról. Ugy-e közönséges történet?

— Bizony elég gyakori, szóltam s tekintem ott nyugodott az újságolvasó férfi, ki-

nek arca elborult, a homlokán a harag és bosszankodás redői látszottak, melyeket nem bírt eléggé ügyesen leplezni, a szeme elé tartott újsággal.

— És ez az egész, kérdezte a szőke asszonyt a férje.

— Nem, van még egy epilógusa is a történetnek.

Barátóm azután férjhez ment, s a férfi ki gyáva volt előbb elhagyni őt, most elég merész volt megjelenni. Esküdni újra a szerelemről, mely soha sem létezett, megkísérteni az asszonyt a kiről tudta, hogy szerelte valaha őt.

Szőke szomszédnőmet egészen felizgatta e történet elmondása. Miközben beszélt, ujai idegesen babraltak kendőjével, pillantása pedig ott kalandozott az újságolvasó férfin, a ki hiába erőltetett közönyt arczára, jól láttam az újság mögött elborult arczát, foga közé szorított ajkait.

— Természetes, hogy a nyomorult, a gyáva férfi oly módon lett elutasítva, mely még az ő arczórét is megpirította. S azóta ha látja is barátómet, meghúzódik, meghunyászkodik, és úgy tetette, mintha nem ismerné volna meg.

— Gyáva volt, szóltam majdnem akaratlanul magam is, mikor a barna asszonykának férje, letéve az újságot halványan kelt fel üléséről.

— Roppant meleg van itt édesem, szólt halkán feleségéhez, a folyosóra megyek ki, s lesütött szemekkel, borús arczezal ment ki közülünk a folyosóra.

Felesége pedig az ábrándos barna asszony, a ki úgy kezelte szomszédnő történetére, érzéssel nézett szomszédnő szeméibe.

— Igazán szomorú és csunya történet, én nagyon tudom sajnálni az ön barátóját.

— Sajnálja?

— Igen, sajnálom, és lássa asszonyom, lehet is őt sajnálni, mert nem tudta telfedezni, — mint például én, — az ideálját.

A vonat megérkezett Bajára. Az utasok özönével hagyták oda a felmelegedett, majdnem izzó kupékát, utitársaim is kiszállottak, az asszonyok futólag üdvözölték egymást s aztán külön kocsikon indultak a város felé. Egy darabig még ott álltam, még nem ellűntek szemem előtt a szereplők, annak a trapediának a szereplői, melyet én Zombortól Bajáig a sorok között olvastam végig. —

rőségi joggyakornokot a hódsági kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

* **Kinevezés.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Nagy Sándor végzettségjoghatalmát a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Zombori iparos a párisi kiállításon.** A kereskedelmi miniszter a napokban döntött a párisi kiállítás ösztöndíjai tárgyában. A miniszter két ösztöndíjat adott a szegedi kamara számára és ebből 400 koronát Lederer Mihály a zombori iparosok árucarnoka kárpitosának adományozott.

* **Az ujvidéki főispán felmentése.** A hivatalos lap pénteki száma a következő kir. kéziratot közli:

A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnököm előterjesztésére, dr. Flatt Viktor, Ujvidék szab. kir. város főispánját ezen állásától buzgó szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére felmentem.

Kelt Eszchben, 1900. évi július hó 12-én

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Szék Kálmán s. k.

* **Nőegyletünk rózsáünnepélye.** A zombori magyar jótékony nőegylet által a városi parkban, tartott rózsáünnep* ezújjaira elárúsítandó tárgyakat adományoztak: Szakáll Margit, Dalmay Béláné, Beké Gyuláné, Enyedy Eugénia, Sztankovits Györgyné, Csihás Benőné, Garam Kálmáné, Teilszbauer Antalné, Szilágyi Mórné, Tárcazy Istvánné, Vértesi Károlyné, Türr Antalné, Kozma Lászlóné, Frey Julia, Thim Józsefné, Molnár Istvánné, Máday Istvánné, Trischler Ferenczné, Hauke Imréné, Györgyvánszky Györgyné, Városy Károlyné, id. Hável Józsefné, Molnár Károlyné, Buday Pálné, Aman Ferenczné, Szondy Mátyásné, Esztergamy Borbála özv. Esztergamy Károlyné, Ince Gusztafné, Sztrilich Zsigmondné, Wundszám Ida, Kohut Henriké, Mály Teréz, Mayer Nándorné, Stverteczki Ferenczné, Pocsay Sándorné, Dekker Pálné, Husvóth Mária, Kirchner Károlyné, Bertolino Sándorné, — Virágot küldtek: Bertolino Sándorné, Városy Károlyné, Sztankovits Györgyné, Pribil Zsófia, Türr Antalné, Garam Kálmáné, Késmárky Agnes, Purmann Stumpfögger Emma, Mayer Nándorné. — Pénzt küldtek: Úzov. Uhlyarik Jánosné 6 kor., Tárcazy Dezsőné 10 kor., Koris Eszter 4 kor., Huber Józsefné 4 kor., Schlieszer Sándorné 6 kor., Pálffy Dezsőné 4 kor., ifj. Mihályi Jánosné, Hauke Imre 4 kor., Szabó Lászlóné 3 kor., id. Mihályi Jánosné, 4 kor., Bertolino Sándorné 4 kor., N. N. 40 kor., Scultéty Ferenc 4 kor., Jankovits Dusán 1 kor., Trischler Gyula, 2 kor., Frank Mihály 2 kor., összesen 99 korona. — Felfűfizettek: özv. Scherer Mari 2 kor., Eimann Károlyné 1 kor., Müller Katicza 1 kor., Vértesi Károly 1 kor., Dalmay Béláné 1 kor., Mayer Nándor 1 kor., Balázs Etel 2 kor., Gaál István 3 kor., Vuits Bránkó 1 kor., Pribil Zsófia 2 kor., Pribil Ernő 2 kor., Amann Ferenc 1 kor., Belt N. 2 kor., Szemző Jánosné 2 kor., Fejér Eulália 2 kor., Kohut Henrik 2 kor., Szondy Mátyás 1 kor., Halper Teréz 1 kor., Fernbach Bálint 9 kor., Mály Teréz 1 kor., Joksmann Anna 1 kor., Franczil Endréné 2 kor., összesen 42 korona. — Bevétel volt 450 korona, kiadás 168 korona 90 fillér, maradt tiszta jövedelem 281 korona 10 fillér.

* **Volarich Dániel temetése.** Mely megilletődéssel kövöltük a mult számunkban a szomorú gyászhirot, hogy felső-lukavei Volarich Dániel tegnapelőtt

örök álmra hunyta szemeit. Halálának hírért, bár nem jött váratlanul, mely fájdalommal fogadta a város közönsége. Gyászlobogó jelző a vármegyeházán, a polgári kaszinó épületén elhunytát. Az erőteljes, mozgékony öreg ur alig pár hétig érezte magát súlyos betegnek. Népszerű, kedvelt tagja volt városi társalmunknak, mindenki tisztelte és szerette és különösen az ifjúság vette körül a galambösz öreg urat lelkesedő rokonszenvvel, amely őt mindenütt „Dáni bácsi“ néven ismerte és tisztelte. Zentán született előkelő köznemes családból. Otthoni nevelése és iskolai tanulmányai után a katonai pályára lépett és csakhamar tiszté lépett elő. Mint császári és királyi hadnagyt találta őt az 1848—49-iki nagy idők riadója, és ő kardját honának áldoza fel és beállt honvédeknek, sok esatában derekan küzdve a magyar szabadsáért. Csendbiztosi minőségben számos éven át teljes megelégedésre szolgálta a közbiztonságot, végül a vármegye központjában viselt hivatal, mint bv. alszámvevő. Később öreg kora miatt felhagyott a hivataloskodással és nyugdíjba vonult. Erdemi elismerésül a király az arany érdemkeresztel tüntette ki. Temetése csütörtök délután fél hat órakor ment vége. Vég-tisztességére nagyszámu gyászoló közönség jött össze a gyászháznál. A vármegyei tisztikar testületileg jelent meg és díszes koszorút helyezett az elhunyt koporsójára. A beszentelés után a Rókus temetőben helyezték örök nyugalomra.

* **Erzsébet királyné emléke.**

Szabadtöröl írják hogy az „Erzsébet királyné alap központi bizottsága“ Birkásné Szuesich Adrienne urhölgyet is meghívta a folyó évi augusztus 25-én Bécsben a kapuczinusok templomában tartandó gyászünnepélyre, amely alkalommal a magyar nők bronz koszorúját helyezik a ravatalra. Az érdekes meghívóból közöljük a következőket: Mely tiszteltelt értesítjük nagyrabecsült Czimedet, hogy folyó évi június hó 6-án tartott ülésünk jegyzőkönyvi határozata értelmében a bécsi kapuczinusok sirboltjában elhelyezendő emlékmű ünnepélyes beszentelése és átadása ennek az évnek augusztus hónapja 25-ik napján szombaton délelőtt 10 órakor leend. A hozánk érkezett királyi leirat szerint az „Erzsébet királyné alapot“ ezen a nagyjelentőségű ünnepségen tekintettel a sirbolt kicsiny voltára, egész Magyarországól összesen harmincz hölgy képviselheti. Az elutazást akként méltóztatassék intézni, hogy 1900. évi augusztus hónap 24-én, pénteken este 9 órakor a „Hotel Elisabeth“ tálrálógójában (I. ker. Veihburgasse és Kärnthnerstrasse“ sarkán) minden körülmények között jelen legyen, hogy az ez alkalomra meghívott hölgy képviselők kölcsönösen megismerkedhessenek. Másnap azaz 1900. augusztus 25-én szombaton reggel 9 órakor testületileg átvonul a hölgybizottság a sirboltba, a hol megkezdődik a szertartás. Az ünnepély után ismét a „Hotel Elisabeth“-ben gyűlnek össze a hölgyek, ahol az ünnepély lefolyásáról szóló jegyzőkönyv minden jelenvöl által aláíratatik, hogy erről a történelmi fontosságú momentumról az orsz. levéltárba okirattal helyezhessünk el. A beszentelést Vaszary Kolos bíboros hercegprímás ur Öeminentiaija fogja végezni.

† **Gyász eset.** Freund Samu, Zombor egyik előkelő kereskedője folyó hó 20-án, Budapesten hirtelen elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: özv. Freund Samuné szül. Ungár Ida ugy saját valamint gyermekei: Margit, Elsa és Melanie, és alóirovtt rokonai nevében fájdalomtelt szívvel jelenti, hogy forrón szeretett felejtetlen férje Freund Samu életének 41-ik és kimondhatlan boldog házasságának 13-ik évében f. hó 20-án Budapesten, hosszú kínos szenvedés

után elhunyt. A drága halott földi maradványait, Zomborba szállítjuk és f. hó 22-én, délután 5 órakor a zombori ir. temetőbe örök nyugalomra helyezzük. Zombor, 1900. július hó 21-én. Nyugodjék békében, emléke legyen áldott! Freund Armin, özv. Dr. Spiegel Arminné szül. Freund Henrietta, Braun Zsófia szül. Freund, Freund Lajos, Friedl Mariska szül. Freund, Freund Benő, Dr. Freund Odón. Dr. Freund Manó testvérei. Freund Anna szül. Császár, Braun Ignác, Freund Nina szül. Almosino, Freund Paula szül. Schwitzer, Freund Laura szül. Königsdtidler, Freund Jolán szül. Braun sógorai és sógornői, Ungár Dávid, Ungár Regina férj. Löwy, Ungár Simon, Ungár Julcsa férj. Dr. Winter Vilmosné, Ungár Gyula, Ungár Miksa, Ungár Matild férj. Deutsch Albertné, Löwy Mór, Ungár Anna szül. Karneisel, Ungár Betti szül. Broch, Dr. Winter Vilmos, Deutsch Albert, sógorai és sógornői.

* **Személyi hír.** Báró Vojnics István dr. Bács-Bodrogh vármegye főispánja, öt heti karlsbadi időzés után tegnap reggel Zomborba érkezett.

* **Hymen.** Wámoscher Aron, Wámoscher Nándor bodrogh-monostorszezi földbirtokos fia eljegyezte Gróf Jolán kissasszonyt Fülöp-Szállásról.

* **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gyurász Irén községi államilag segélyezett községi polgári iskolai segédtanitónőt, jelenlegi minőségében az ujvidéki állami polgári leányiskolához helyezte át.

* **A temetkezési egyletszázötven koronája.** Furcsa lopás történt tegnap — mint a szabadkai csendőrségnek jelentik — Beregh községben Pfaff István, aki a temetkezési egylet pénztárosa, panaszt tett, hogy bezárt szobájából, anélkül hogy az ajtó föltörték volna, ismeretlen tettesek a temetkezési egylet pénzét, 150 koronát elvittek. A csendőrség megindította a nyomozást és a gyanu magára Pfaffra, a följelentőre hárallik, aki kártyás, iszákos és könnyelmű ember. Ugy látszik azonban neszét vette, hogy őt gyanúsítják, mert megténtette a kárt. A följelentés a szabadkai kir. törvénszékhez megtéttett.

* **Felakasztotta magát.** Tarsoly József ujvidéki lakos, 35 éves lakatos mester felakasztotta magát a Fűtőca 23. szám alatt levő lakásán. Tettéknek okát nem lehet tudni.

† **Halálozás.** Dózsai Ferencz szabadkai adótnép nejje, szül. Pressburger Katalin, tegnap este elhunyt. — Temetése ma délután volt.

* **Az aranylakodalom.** A szabadkai társadalmi élet egyik tekintélyes tagja Ciro Antal volt törvénszéki elnök és nejje született Dameczác Janka a napokban tartották 50 éves jubileumukat. Az ünnepélyen a gyermekeken és rokonságon kívül a város színejeva vett részt és örömmel üdvözölték a viruló egészségnek örvendő jubilánsokat.

* **Sikkasztás a szabadkai téglagyárban.** A szabadkai törvénszék előtt rendkívül érdekes fenyítő tárgyalás volt kitűzve ma délelőttre A tárgyaláson Marián Miklós törvénszéki bíró elnökölt. A vádolt Netter Lipót volt, a szabadkai géptéglaceméntárnyá. volt igazgatója és könyvvezetője, aki a vádlevel szerint huzamosabb időn át meglopta a társágot és hamis kezességi okiratot mutatott be, amelynek alapján szerződtek. Netter börtönr vezette be a terembe, miután vizsgálati fogságba van helyezve szűkés miatt. A tárgyalásra mintegy 35 tanu volt beidévezve, nagyobb részt vállalkozók és iparosok. A tárgyalás megkezdése előtt a vé-

dő, Csillag Károly a főtárgyalás elnapolását kérte miután a könyveknek szakértői megvizsgálása nélkül a büntönyt elbírálni nem lehet. Ezt a kérelmet Magyar János dr. kir. alügyész és a panaszos részv. társaság képviselője is ellenzték, mindazonáltal a kir. törvényszék a tárgyalást elnapolta és a könyveket a szak értőknek kiadni rendelte. Ezután a védő kérelmére, tekintettel arra, hogy a vizsgálat hos zadalmas lesz és a további vizsgálati fogság főtartásának szükségé nem forog fönn, a vádlottat szabadlábra helyezték.

† **Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentést: Megtört szívünk legmélyebb fájdalommal tudatjuk felejtethetlen drága jó unokánk, egyetlen testvérem, nevelő leányom, hugunk és és unokahugunk Gábriskának folyó évi július hó 19-én est 8 órakor életének 5-ik évében történt gyászos elhunytát. Felejtethetlen drága halottunk hült teteme folyó évi július hó 21-én délelőtt 10 órakor fog Deák-körtúr 146. számú gyászházban bezeneltetni és a szent Rókus sarkokban örök nyugalomra helyezni. Zombor, 1900. évi július hó 20-án. Legyen nyugalma csendes Emléke áldott! Pigeithy Angella férj Poeskay Dezsőné, Tóth Stefánia férj, Schulcz Ferenczné, Pigeithy Aladár, Weszely Valter, Weszely Géza, Jovánovits Mathild, Jovánovits Leona, Jovánovits Béla, Müller Géza, unokatestvérei. Pigeithy Lujza, férj, Weszely Antalné, Pigeithy Hedvig férj, Müller Antalné, Pigeithy Lajosné szül. Szabó Mari, öz. Pigeithy Antalné, szül. Tóth Matild, Dr. Jovánovits Józsefné szül. Sudár Mathild, nagynénjei. Pigeithy Lajos, Weszely Antal, Tóth Vilmos, Dr. Jovánovits József, nagybátyjai. Sudár Ferencz és neje szül. Lewold Anna, nagyszülei. Sudár Etelka, testvére, öz. Sudár Gyuláné szül. Kalapsza Bella, nevelőanyja.

* **Gyermekgyilkos anya.** Egy lelkelen anyát jelentettek fel a zombori kir. ügyészségnek, aki az újszülött gyermekét az udvaron felgyújtott trágyába ásta bele. Alig, hogy életet adott a gyermekének, beletakarta azt egy esomó rongyba és el rejtette a szemétdomb alá. A szerencsétlen csecsemőt véletlenül megmentették a sírására figyelmessé lett emberek. A bűnös ó-szavaczi fiatal leány, Tatity Katalin azzal védekezik, hogy borzalmas tettét, gyermekágyi lázban követte el.

* **Eljegyzés.** Braun Alajos, a Braun József és fia budapesti Bimónia-cég beltagja eljegyzette Milkó Flóra kisasszonyt, Milkó Vilmos leányát Bajáról.

* **Megtámadott magyarok.** O-Beesén a nyári munka alatt a táncbelyek zárva vannak, mert a legények és leányok a városi ligetben jönnek mulatni. Vasárnap véres verekedés volt közöttük. A szerbek gúnyolták, szidalmazták a magyarokat, majd később rájuk is támadtak és a bicskák is előkerültek. A legényesektől sebesülten kerültek ki: Krsztonosits Mibó, Milovanov Dinó és Rátkai Ferencz. A rendőrök csak nagynehezen tudták helyre állítani a rendet. Es az az érthetetlen, hogy a csendőrség, a jelentés daczára nem nyújtott segédkezet a rendőröknek.

* **Szerencsétlenség Nemes-Militiense.** Rémes szerencsétlenség történt szerdán este felé Nemes-Militiense. Vujevics József emberei nagy vígsággal és énekelgetéssel vágattak a falu felé; befeljezték a buza aratását és így volt ok az öröme. Egyszerre csak a nagy lármától megijedtek a lovak, elragadták és felborították a kocsit. Mire a nagy ijedségtől magukhoz tértek a felborítottak, akkor vették észre, hogy egyik fiatal társuk a kaszába esett, a mely mellkasát teljesen átjárta. Sietve vitték az orvoshoz a faluba, 2 óra múlva azonban meghalt.

* **Selyemtenyészés.** Felső-Szt. Ivánról írják nekünk: Az elszegényedett, munka nélkül álló földműves nép fölszégelyése volt czélja Bezerédj Pál selyemtenyészési föfelügyelőnek akkor, ami őn a selyemtenyészést országunkban meghonosította. A selyemtenyészés alapja: sok és egészséges szeder. (eper) fa ültetése — a melyekről a tenyészítő; a szükséges lombokat szedhessék. Elismerés kíséri a felső-szent-iváni község volt és jelenlegi képviselőtestületét; nem habozott bár a község esekelyi vagyoni állásából kifolyólag — évenként — kilenez év óta ügybuzgó jegyzője által az évi költségvetésbe felvett kiadási összeget egyhangulag megszavazni, — a selyemtenyészés czéljára szükségelt eperfák ültetése, gondozása és fentartása érdekében. Sőt tovább ment: a mintaszéri községi faiskolában évenként több ezer eperfát szakértő kertészszel gondoztat. Ma már Szent-Iván darab szépen nevelt eperfától díszlenek, s leveleikkel a selyembogárnak, — gyümölcseikkel embereknek, álatoknak szolgálnak. Így mikődött Felső-Szt. Iván község hazafias közönsége mint melléktenyező Bezerédj Pál által kiütött czél elérhetése iránt. 1900. évben a felső-szent-iváni selyemtenyészők 2500 koronát kaptak a beváltott gubókért. Ha pénzűzser irónyal számított, ugy a befektetett tőke uzsora-kamatot adott, persze azon tőke, a mely az eperfák ültetése s fentartása iránt e községben ki lett adva. Nem hagyható említés nélkül az, hogy mely időben kapják a tenyészők a gubókért a pénzt? A legszűkebb időben június végén; a midőn az élés tárak üresek, valóságos megmentője a szegény tenyészőknek akkor a kapott pénz, abból élhet, az aratási nagy munkára bevasárolhat; szóval nyomortól szabadul meg. (K. B.)

(Valódi francia gummy és halhólyag tuozatja 80 krtól 4 frtíg, **Engel Mór** uri-divatárúk raktárában Zomborban.

(**Meidinger kályha** megvételre keresetik.)

(Üditő italnak számos ásványvízforrást hoznak javaslata, melyek közül különösen az ugynevezett természetes savanyu vizek a legkedveltebbek. Nem különbös azonban, mitféle ásványvizet használunk a fent említett czélra, mert általában számos oly vizek is, a melyek kizárólagosan csakis gyógyezelokra alkalmasak, s melyek élvezete üditő italok gyaniant nem mindig előnyös, savanyuvizek czime alatt szerepelnek. Igy pl. nagy mennyiségű mészkő vagy vasat tartalmazó vizek szakadtlan használata seummiképen sem válik a szervezett élőnyére, sőt még egyedül a szén-savtartalom is némelykor elősleges, hogy védős egyéneknél vértödulást idézzon elő. Mi az utóbbi körülményt illeti, a szén-sav mennyisége mindenkor a palaezki nyitva tartása által lejjebb szállítható s így első sorban arra kell ügyelnünk, hogy a víz minél kevesebbet tartalmazzon az előbb említett szilárd alkotrészekből. Ily felette ritkán található, sőt eddigelő unikumnak nevezett savanyuviz a Mattoni-féle Giesshübler, mely még gyenge idegetű és érzékeny egyéneknél is sikeresen alkalmazható, és mely — eltekintve alkotrészei szerencsés összetétele által igazolt gyógytani értékeitől — mint elsőrangú üditő ital szerepel.)

(**Margit crém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyöngyöszerez ezen kiváló arzenkőcsöt né ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Margit crémé örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztatlansá-

gát szeplőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és Zomborban Schwarcz Emil gyógyszerárában és Báits Vitamir kereskedőnél. Utánzatoktól óvakodjunk.

A zombori állami anyakönyvi hivatal kivonata.

(1900. évi július hó 14 től július hó 21 éig.)

Született:

11 fiú, 11 leány, összesen 22.

Meghaltak:

Bírvaszky Emil, (25 napos) vele született gyengeségben.

Schneider Bálint, (5 hónapos.) béhurutban. Spót Ferencz, (9 hónapos) béhurutban.

özv. Takó Lajosné, szül. Malek Emília (62 éves) vízbetegségben.

Blumenthal Jenő, (18 éves) tüdőgümőkórb.

Pálch Rozália, (3 hónapos) béhurutban

Pakaski Emil, (45 éves) elmebaj.

Kommenov Péter, (16 napos) vele született gyengeségben.

Felsőbukavezi Volarich Dániel, (80 éves) sebűzköszödsé folytán vérmérgezésben.

Pavkov Katalin, 2 éves gyomorbéhurutban.

Stefatits Andráscz szül. Grosits Katalin, 54 éves tüdőgyulladásban.

Resch József, 11 hónapos tüdőlobban.

Sudár Gabriella, 4 éves agyhártyagyuladásban.

Bacsits Emilia, 16 éves, csontgümőkórb.

Házasság kötés nem volt.

Városi ügyek.

Pályázati hírdetmény. Az adai m. kir. földműves iskolánál a város közönsége által letesített egy ösztöndíjas hely folyó évi október hó 1-ével üresedésben fog jönni, ennélfogva ezen ösztöndíjas helyre ezen pályázat hirdettek. Az ösztöndíjas helyet élyert növendék ingyenes lakás, ételmezés és tanítási részeseül. A tanfolyam két évig tart, a felvételi feltételek pedig a következők: 1.) betöltött 17 éves életkor, 2.) erős egészséges testalkat, a beoltás sikerét igazoló orvosi bizonyítvány, 3. irni és olvasni tudás, 4 fedhetlen erkölcsi magaviláglelet, 5.) kiskorúaknál gyámi vagy szülői beleegyezés. — Felhivatnak ezen ösztöndíjas helyet elnyerni óhajtok, hogy kellően felszerelt folyamodványokat, folyó évi augusztus hó 15-ig bezárólag a városi tanácshoz czimezve nyújtsák be annál is inkább mert az említett határidőn túl beérkezett folyamodványok figyelmen kívül fogag hagyatni. Zombor szab. kir. város tanácsának 1900. évi július hó 18-án tartott tanács üléséből. Hauke Imre s. k. polgármester.

Hírdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett sörházépület folyó évi augusztus hó 2-án délelőtt 10 órakor a város-híza tanácstermében megtartandó szóbeli árverésen bérbe fog adatni. Árverezni kívánók figyelemzetnek hogy az általuk megajánlandó bérösszeg 10%-át az árverés megkezdése előtt a küldöttség elnökének kezébe lefizetni tartoznak. Zombor szab. kir. város tanácsának 1900. évi július hó 14-én tartott ülésében. Hauke Imre sk. polgármester.

Irodalom.

— *As En Ujságom.* A magyar gyermekek hetenkint nehezen várt, legkedvesebb olvasmánya Az En Ujságom. Olyan népszerű

és szeretett ember mi és a gyermekek világában, mint Pósa bácsi, Az Én Ujságom szerkesztője, akinek csengő-bongó versikéit mohón olvassa a sok fogékony gyermeklélek. Nagy és nemes munkájában a legkitünőbb írók segítik erejük javával. A magyar gyermeknevelésben, a könnyen és szórakoztatva oktatásban senkinek sem jut akkora szerep, mint ennek az olesó kis lapnak. Az Én Ujságom egész generációkat nevelt már föl s apró olvasóinak folyton szaporodó ezrei a mellett, hogy állandó mulatságuk ez a lap szülei tiszteletét, jószágát, illendőségét és mindenekelőtt hazaszeretetét tanulnak belőle — Negyedévre 2 korona. Kiadóhivatal: Budapest, Andrassy-út 10.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
 ügyvéd.
 Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Nyilttér*).

ROITSCH SAUERBRUNN GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhely gyomor-, máj- és vesecőkjában, csnkor-belegység, epakő, torok és gégehurut-bántalmakban szenvedők, számára.

Prospectusoktat szolgál az igazgatóság. Déli vasut állomás: Pöitschach.

GYÖNYÖRÜ NYÁRI TARTOZKODÁSI HELY.

* Ezen rovatért nem felel a szerk.

Magyar általános kötanyaggyár SCHOTOLA ERNŐ

műszaki központi üzlet
Budapest

Fonciére-palota, Andrassy-út és Váci-körút sarkán,

legjobb minőségben, gyári áron szállít: gőzcseplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket gummi- és asbestgyártmányok, tömitések, olajok, zsiradékok, olajozók, kenőszelenczék, dobsínek, gép- és variószíjak, csapágyak- csapágyfémek, vízmutatók, feszmerők- szerszámok, vízmentes ponyvák: locomobil, gőzcseplő, kazal, repceponyvák gabonaszákak.

„Első-segély“-kötszekrények a ministeri rendelet szerint berendezve, stb. stb.
 Az osztr.-magy. „Thermophor“ vállalat vezérképviselele és főraktára Magyarország részére.

Mi a Thermophor! A Thermophor oly kristályjegesű vegyi anyaggal töltött különféle alakú közhasználati és gyógyászati eszköz, — mely a meleget a kívánt hőfokban egyenletesen és állandóan 6, 8 sőt 10 órán át 16—57 fokig és visszamenőleg megtartja.

A közhasználatban mint ágymelegítő, lábmelegítő de különösen mint tejthermophor — ott a hol üvegen táplált csecsemő van — ugyszintén ásványviz egyenletes hőfokban való tartásnál — megbecsülhellen.

A gyógyászat léren kitünő szolgálatot tesz mint berogató compress mint Thermophormassaga.

Sokoldalúságánál a therm. alakja is változó: így vattatartási célnak falra akasztható reservoár, therm.-lavoír, therm.-irrigateur, therm. has-láb- és ágymelegítő és therm.-tejmolegítő és therm. a vagina számára.

A Thermophor kezelése egyszerű, szakismeretét nem igényel és a cseledség által is elsajátítható; — anyaga ártalmatlan és elpusztíthatatlan.

Ábrákall ellátott therm. árjegyzékemet, ugyszintén műszaki és sebészeti árjegyzékemet az érdeklődő feleknek rendelkezésére bocsájtom.

11179. szám 1900.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt-Jakab

országos vásár

f. évi augusztus hó 9-étől bezárólag június 13-áig fog megtartatni.

Ezen vásárral a délmagyarországi (azelőtt bánáti) lóvásár van egybekötve.

➡ Augusztus 9. (csütörtök) előtt az állat felhajtás tilos. ➡

Temesvárott, 1900. évi június hó 29-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSŐ
 főkapitány.

Ha biztos akarunk lenni abban, hogy jó és tiszta csokoládét kapunk, vegyük csakis

Suchard csokoládét.

Ezen egjobb és régen elismert csokoládé a leggondossabban van elkészítve, garantizott tiszta és az egész világon kedvelt.

➡ Mindenhol kapható. ➡

Nagy butor eladás!
Rendkívül olcsó áruk.

Jelinek B. A. és fia
 butorúházában

Budapest VII. Kerepesi-ut 8. sz.

➡ Földszinti helyiségek. ➡

Árverési hirdetmény.

784. szám.
 1900.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenfelé közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 1900. évi V. 915 Dr. Vass Márton budapesti lakos ügyvéd által képviselt Drucker és Roth budapesti lakos javára Schaffer Helen Szantitési lakos ellen 80 kor. 08 fill. és jár. erejéig fogamatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 800 kor. becsült, különféle üzleti árukból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróóság V. 915 1900 számu végzése folytán 80 kor. 08 fill. lökekövetelés, ennek 1899. évi október hó 12. napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 69 kor. 20 fillben bíróság már megállapított költség erejéig Sztanitionos az adós üzletében leendő eszközzésére 1900. évi július 27. napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében leendő eszközzésére mellett a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi július hó 13. napján.

Styrum Mór,
 kir. jbrósági végrehajtó.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arczbőr szépléte és finomítása.
 Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder tehér, rózsaszín vagy sárga.
 Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben.
 Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár.
 Bécs I., Wollzeile 3. sz.

Egy doboz ára 1 fr 20 kr. elküldés utánvált vagy Kapható: a legtöbb illatszertárolgouin- és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő cézgnél.

A, KRISTÁLY "St. Lukácsfűrdői"
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó összetételű,
 igen tisztá, kalcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatos
 ásványviznek minősítendő.

NY. M. KEMENYI CHEMICAL FACTORY
 BUDAPEST

Zomborban :

Engel és Goldstein, Ifj. Heindlhofer Robert, Mayer István, Grün Gyula, Weidinger A. és S., Stebler Lajos, Vranjesevits István, Göszl Pál és Döfler Antal urak kereskedésében.

Kérjen Ön
 mindenhol csak az egyedüli valódi
GLOBUS-
 tisztító-szert
 mint ezen ábra

minthogy sok értéktelen

utánzatok
 ajánlatnak.

Fritz Schulz jun. Eger u. Leipzig.
 a tisztító-szer feltalálója.

LIPIK

fürdő SZLAVONIÁBAN.

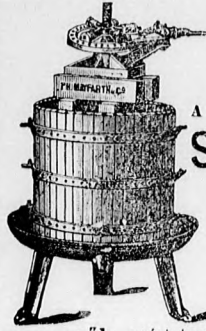
Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64° C) a kontinensen.

1898. óta a Lonjavölgyi vasuti állomása (Dugoselou át.) Azonkívül Pakracslipik déli vasuti állomása. (Zónatarifa.)

Kitüntetve : Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabású park, fedett sétány, kitünő gyógyszállodák, pompásan berendezett fürdő épületek. Villanyos világítás.

Felmulhatlan hatású kőszén és eszusz bajoknál, ischiasznál, esontbajoknál, mindennemű húros bántalmaknál valamint mérleg és vérbetegségeknek. Hívatlanos fürdőorvos dr. SZE-MÉREY BERTALAN. Jód hévíz székletlédése egyenesen a forrástól, továbbá Édeskúty L. és Malloni és Willi özvegyét Budapesten. Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval.
 A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzóok és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.
 Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezettel szabad, önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetőzók, gyáriatrak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel.

Az országos mezőgazdasági egyesület nagy aranyérme 1899. Szegeden.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontárusitók felvételnek.

THIERRY A. mell- és gyomor-balszamat

Csak ezzel a törvényes, bej. védőjeggyel valódi. LONDON. Chief Office S. W. 48 Brixton Road. Főraktárak: Burmann, Angol India, Agenc. Zágráb, Algier, Amsterdam, H. Sanders, Rokin S. Basel, Szt. János gyógytár, W. Kratz, Belgrad, Nikola A. Delini, Gyógytár Mihály, Fejérvármegye, Központi raktár Szarbia részére. Berlin, C. Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacroix & Co. Budapest, Turok A. J. Dr. Eszger L. és J. Cairo. Cóna S. Uh. Noris. Babeloen. Elch. Luxemburg. Schmitt F. gyogysz.

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszámnál bejegyzett „papaca”-védőjeggyel van ellátva. Félümulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. különleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbatéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőese

(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erőjű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölleségessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esonst, utjabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindentféle seb gyógyulásánál.

Próbátéveg bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg. **Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljek az értéktelen, ugnyvezett házi kenőcsöket s mas effeleket.** Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograda Pragerhoi felé, a Déli vasut mentén. Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes múlt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi. 87474

- Iszapok:**
 Dordogne, Konyhára, fabriken forma. Milánó, A. Bertoloni. Halmó, Sevrigo, Apot. Lejonok. Nantón. Pharmacie C. Frodot, Nápoly. Palermo. Paris. Pharmacie française, 1 & R Place de la République, Pharmacie Daproy, II. Rue des francs Bourgeois. Prága. Róma. Corso. Arenzia del Policlinico. Rouhals, Pharmacie F. Gorrath. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Triszt. Velence. Vienne. Zürich.

Partoljuk a hazai ipart!! Vizmentes

takaróponyvak,

melyek mérték szerint 12 óra alatt rendelésre elkészítettnek; továbbá **kender- jutta-zsákok és dohány-zsineg** legolcsóbban beszerezhetők

Büchler Samuel,

gyári-raktárában
BUDAPESTEN
 V., Szabadság-tér 7 sz.

Schneider-féle **Páfrány-tokocsák** (Galandó-elhajító.)
 Millió embernek e szer visszaadta **egészségét**
 Kik galandfőrgétekben gyomorhajban szenvednek.

Pántlikagiliszta fejestől, a páfránytokocsák által fájdalom nélkül jóllás mellett, s a leg-
 rövidebb idő alatt (6 perc,
 alatt) teljesen elhajtatik.
 Ezen kitűnő gyógyszer,
 fájdalom nélküli gyors és
 hatos eredményeit jól
 állás nyújtatik. Nem árt,
 ha pántlikagiliszta féreg
 nincs is jelen. — Az
 életkor megjelölendő. —
 Törvényesen védve.
 Egy eredeti doboz pon-
 tos használati utasítással
 a bels és külföld részére
 4 frt postai utánvétellel
 vagy 3.50 előre való be-
 küldésével. A pántlika-
 giliszta tünetet a kö-
 vetkezők: Az arcz hal-

ványsárga, bágyadt tekintet, két szemkarikák, le-
 soványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emészt-
 hetlenség, étvágytalanság felváltva moho étvágygal
 gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés
 főleg éhgyomornál, egy gömbölyg felszállása egész
 a nyakig, nyálösszegyűlés, a test megdagadása,
 gyomorsav, gyomorféreg, gyakori felbőgés, bélgöres,
 hengergetés, hullámszerű mozgások, szűz, szivó
 fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás,
 a verkerings rendtelenségei, különösen nőknél, gyas-
 kori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való
 hajlam, életuntagság és a halál óhajítása.
 Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF**
 gyógyszerésznél, Resicván, Főutca 11. (Délmagyar-
 országnak.)

Gräber Mihály

épület- és butor-asztalos

* ZOMLORBAN, Deák Ferencz-körút 141. sz., saját házában. *

Bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét **asztalos-műe-
lyemre és az áru-sarnokban** elhelyezett

kész butoraimra

elhívni, és kérem szükségleteinek fedezése alkalmával engem becses megbízásaival megtisztelni.

Készítek és kész raktárt tartok a legjobb és száraz anyagból készült (nem gyári munka)

hálószoba, ebédlő, szalon- és irodai berendezések;

ugyszintén egyes butodarabokat is, **rajz és minta szerint.**

Az épület-munkákat, melyekhez külön munkaerőm van, a legjobban és leggyorsabban készítem el.

Tisztelettel

Gräber Mihály,
 épület- és butor-asztalos.

Szivattyuk Mérelegek

W. GARVENS, BÉCS
 I. Schwarzenbergstrasse 6.
 Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság
 I. Wallfischgasse Nr. 14.
 Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, teknők és vízvezetékli üzletekben, hulló-
 rálátóknál sít. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyúkat, illetve Garvens-mérelegeket.
 Arjegyzék ingyen és bérmentve.

HOTTER J. I. R. Szt. József-gyógyszertára a sz. Józsefhez Bécs, XII/2. Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol.
 1/2 palack frt 6.—, 1/2 palack frt 3.50. Eltávolít mindenemü klnö-
 vést és zsíros testpadékokat, amel-
 küli, hogy a szert tönkre tenne.
 Erősíti a megtámadott és gyenge
 inakat, eltávolít és tönkre tesz
 minden esomót az izmokon és meg-
 óv minden gyulladástól: különö-
 sen bevált epebajnál, esülőkdaganat,
 nál, patabütyköknél vastag térdnél
 esomóknál az inakon, vastag bo-
 cskánál, dagmatoknál, ahol lyeinek
 slépnék. A térdek remegését meg-
 zűnteti és meggyógyítja a zúzó-
 dáskat.

Hotter-féle Training-Fluid
 1 palack frt 1.20
 Az inakat és izmokat a maga
 öreg korig állandó erőben és fris-
 sen fenntartja, az állatot a bedór-
 zások után a legnagyobb fára-
 dalomra és vontásra képesíti.
 A tuleröltés köve tkezménye-
 benulás, szaggatás és meredés né-
 meglepő sikerrel alkalmaztatik.

Hotter-féle Agril táppor
 lovak és szarvasmárnáknak,
 1 esomag 80 kr.
 azKitűnő pótlék a takarmányhoz
 a állat ereje és egészségének fen-
 tartására; minden arvese, máj, hó-
 lyag- és idegbajnál alkalmazandó.

állatgyógykészítményei
 jelenkor legkitűnőbbjei, melyek
 számos bizonylat szerint semmi más
 hasonló szerrel által hatásukban
 el nem érettek. Raktarak a gyógy-
 szertárakban és drogeriákban.
 Fraktár: — Zombor és környé-
 ke részére:
TÁRCZAI ISTVÁN
 gyógyszerháza ZOMBOR

Hotter-féle holtletem kenőcs
 1/4 tégely ára 2 frt, 1/2 tégely 1
 frt 20 kr.
 Felülmulthatatlan holtletem eltávo-
 lítására régi bajoknál is.

Hotter I. és II. sz. disznópóra
 1 kiló frt 1.20.

Legjobb érendi szer a disznók ét-
 vágyának és az azzal járó emészté-
 tésnek előmozdítására; kitűnően
 bevált orbáncznál. A II. számú
 hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kolika elleni szer
 1 üveg 1 frt 50 kr.

Lovaknál mindenemü kolika és
 hufyfelakadás, szarvasmárnákna
 pedig puffadásellenalkalmazandó.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában-készült

gőzeséplő készleteit »Millenium» legujabbszerkezetű: fűkaszázó-, marokrakó- és kéveköttő aratógépeit,
 melyek főelőnyei: préselt acéllemez-állvány, tégelyacézi-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatlan szerkezet
 továbbá: a sz. osztrák-magyar, államvasutársaság resicvai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 1/2 és 4 lóerejű gőzeséplő-kész-
 leteit. Sack rendszerű, acéllöntésű ekefelővel ellátott **ekéit**, **Boni-féle** kéttengelyű eketalpíglált járgányos eséplő-készleteit
 szecsakavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré teszük, hogy az összes ugnókeinkről, legyenek azok akár helyi ügnókök, akár utazó ügnókök, az eddig birt meghatal-
 mazásokat f. é. január hó 31.-vel megvonuk és azokat czennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkbó-
 tehát csakis azok járhatnak el, akik 1900. február hó 1-e után kelt állatlunk és aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrrel, a
 melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévutra veztessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek
 felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkit, aki nevünkben eljár írásbeli meghatal-
 mazásának felmutatását kérjük, abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége.